

BANK SPÓŁDZIELCZY W LUBARTOWIE

Rok założenia 1903

*Załącznik
do Uchwały Nr 45/2018
Rady Nadzorczej BS w Lubartowie
z dnia 27 sierpnia 2018 roku*

**Ocena stosowania
w Banku Spółdzielczym w Lubartowie
„Zasad ładu korporacyjnego
dla instytucji nadzorowanych”
za 2017 rok**

Lubartów, sierpień 2018 r.

1. Wstęp

Na podstawie § 27 Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych z dnia 22 lipca 2014 r. wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego (Dz. Urz. KNF z 2014 r., poz. 17), zwanych dalej „Zasadami” oraz stosownie do postanowienia § 7 ust. 3 *Polityki w zakresie stosowania „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” w Banku Spółdzielczym w Lubartowie*, zwanym dalej „Bankiem”, a przyjętej Uchwałą Nr 125/2017 Zarządu Banku z dnia 11 grudnia 2017 r. oraz zatwierdzonej Uchwałą Nr 38/2018 Rady Nadzorczej z dnia 28 grudnia 2017 r., Rada Nadzorcza Banku przeprowadziła ocenę stosowania przez Bank zasad wprowadzonych powyższym dokumentem.

2. Organizacja i struktura organizacyjna Banku

Organizacja Banku i jego struktura organizacyjna uregulowane są w następujących dokumentach:

- 1) Statut Banku Spółdzielczego w Lubartowie,
- 2) Regulamin działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Lubartowie,
- 3) Regulamin działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Lubartowie,
- 4) Regulamin Organizacyjny Banku Spółdzielczego w Lubartowie oraz
- 5) Regulamin organizacyjny Komitetu Audytu.

W wyniku przeprowadzenia przeglądu ww. regulacji stwierdza się, iż Bank posiada przejrzystą oraz adekwatną do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania, jak też zakres obowiązków i odpowiedzialności są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone. Ponadto stwierdza się, że organizacja Banku umożliwia osiągnięcie długoterminowych celów prowadzonej działalności, obejmujących zarządzanie i sprawowanie kontroli, system sprawozdawczości wewnętrznej, przepływ i ochronę informacji oraz obieg dokumentów. Jednakże, w związku z zaistniałymi w trakcie minionego roku istotnymi zmianami ustawowymi oraz w przepisach wykonawczych, koniecznym staje się dostosowanie do nich dokumentów regulujących organizację wewnętrzną Banku, a przede wszystkim, *Statutu i Regulaminu Organizacyjnego Banku*. Uznaje się, że Bank winien przyjąć statut według wzorca ustalonego przez bank zrzeszający, jakim jest Bank Polskiej Spółdzielczości S.A., uzgodnionego w swojej treści z Komisją Nadzoru Finansowego. Statut jest podstawowym dokumentem, na którym opiera się Regulamin Organizacyjny. Zarząd Banku, stosownie do postępujących uzgodnień, o których mowa, podejmował działania w kierunku uzyskania wymaganych zgód dla przygotowania projektu zmian tego dokumentu celem przedłożenia do uchwalenia przez Zebranie Przedstawicieli Banku.

Bank określił także własne cele strategiczne uwzględniając charakter oraz skalę prowadzonej działalności, które zostały zapisane w Strategii Banku Spółdzielczego w Lubartowie na lata 2015 - 2017. Organizacja Banku umożliwia osiągnięcie zakładanych celów strategicznych, uwzględniając ryzyko generowane przez jego działalność. Rada Nadzorcza Banku pozytywnie oceniła realizację Strategii na swoim posiedzeniu w dniu 6 kwietnia 2018 r.

Bank w swojej działalności przestrzega wymogów wynikających z przepisów prawa oraz uwzględnia rekomendacje nadzorcze wydawane przez odpowiednie organy nadzoru, a także realizuje wydawane przez nie indywidualne zalecenia.

Bank wprowadził od 16 marca 2017 r. *Procedurę anonimowego zgłaszania przez pracowników naruszeń prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych*, zapewniające możliwość korzystania z tego narzędzia przez pracowników bez obawy negatywnych konsekwencji ze strony kierownictwa i innych pracowników instytucji nadzorowanej. W 2017 roku żaden pracownik nie zgłosił przypadku naruszenia prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych w Banku w ramach tejże regulacji.

Bank stosuje plany awaryjne mające na celu zapewnienie ciągłości działania i ograniczanie strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku, które zawarte są w *Instrukcji „Plany awaryjne zachowania ciągłości działania w sytuacjach kryzysowych w Banku Spółdzielczym w Lubartowie”*, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku oraz przyjętym przez Zarząd, *Planie odtworzenia działalności w Banku Spółdzielczym w Lubartowie*. W wyniku dokonanej w dniu 2 lutego 2018 r. oceny efektywności, adekwatności oraz skuteczności funkcjonowania obu Planów, Rada Nadzorcza nie stwierdziła żadnych nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, Bank jako jednostka zainteresowania publicznego w rozumieniu tej ustawy, został zobligowany do posiadania w swojej strukturze komitetu audytu. Rada Nadzorcza swoją Uchwałą Nr 23/2017 z dnia 27 września 2017 r. wyłoniła ze swego składu Komitet Audytu, powołując doń osoby spełniające kryteria nie tylko odpowiedniości, ale też niezależności. Podstawowymi aktami wewnętrznymi dotyczącymi sfery działalności i kompetencji Komitetu są: *Regulamin organizacyjny Komitetu Audytu, Polityka oraz Procedura wyboru firmy audytorskiej do badania sprawozdań finansowych Banku, Polityka świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą ustawowe badania sprawozdań finansowych Banku dozwolonych usług nie będących badaniem*, a także odpowiednie przepisy cytowanej wyżej ustawy.

3. Relacje z członkami Banku

Relacje z członkami Banku uregulowane są w szczególności przepisami ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze, ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, *Statutu Banku Spółdzielczego w Lubartowie* oraz *Regulaminu Zebrania Grupy Członkowskiej*, stanowiącej organ Banku Spółdzielczego w Lubartowie.

Stwierdza się, że w przeciągu 2017 roku Bank prawidłowo realizował i wypełniał wymogi wynikające z powyższych przepisów. Ponadto Bank zapewniał swoim członkom właściwy dostęp do informacji, w szczególności w przypadku podejmowania decyzji przynależnych kompetencji Zebrania Przedstawicieli.

W sposób zgodny z postanowieniami Statutu, Zarząd Banku informował członków Banku o miejscach, terminach i porządku obrad Zebrań Grup Członkowskich, poprzedzających Zebranie Przedstawicieli, zapewniał organizacyjne warunki ich przeprowadzenia, informował o projektach spraw mających być przedmiotem jego obrad, a także udostępniał wymagane prawem dokumenty w tym zakresie. We wszystkich placówkach Banku wyłożone były materiały sprawozdawcze oraz raporty biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego.

W 2017 roku nie stwierdzono nieprawidłowego wpływania przez członków Banku na jego funkcjonowanie, w szczególności poprzez nieuprawnione wywieranie wpływu na jego statutowe organy.

Zarząd Banku zwołał Zebranie Przedstawicieli zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami ustawowymi oraz Statutem Banku. Wybrani przez Zebrania Grup Członkowskich ich reprezentanci, podejmując na Zebraniu Przedstawicieli najważniejsze decyzje, kierowali się interesem Banku.

Nie stwierdzono istnienia jakichkolwiek konfliktów pomiędzy członkami Banku, które mogłyby naruszać jego interesy, jak też interesy jego członków.

4. Działalność Zarządu Banku

Zarząd Banku ma charakter kolegialny i składa się z 3 członków: Prezesa Zarządu, Wiceprezesa Zarządu ds. handlowych oraz Wiceprezesa Zarządu ds. finansowo-księgowych. Zakres i przedmiot działania Zarządu, oprócz przepisów bezwzględnie obowiązujących, reguluje przede wszystkim *Statut Banku*, *Regulamin działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Lubartowie* oraz *Regulamin Organizacyjny Banku Spółdzielczego w Lubartowie*, a także inne regulacje wewnętrzne obowiązujące w Banku.

Członkowie Zarządu posiadają kompetencje do prowadzenia spraw Banku wynikające z wiedzy, doświadczenia oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im funkcji. Dają rękojmię należytego wykonywania powierzonych im obowiązków. Wszyscy władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego. Rada Nadzorcza dokonała indywidualnej odpowiedzialności Zarządu i jego członków za 2017 rok na swoim posiedzeniu w dniu 26 marca 2018 r.

Stwierdza się, że w 2017 roku Zarząd Banku właściwie realizował cele strategiczne Banku, mając na względzie zasady prowadzenia działalności bankowej określone przez przepisy prawa, regulacje wewnętrzne oraz rekomendacje nadzorcze.

Wewnętrzny podział kompetencji w tym organie został dokonany w sposób przejrzysty i jednoznaczny oraz znajduje odzwierciedlenie w regulacjach wewnętrznych, w tym w szczególności w *Regulaminie działania Zarządu Banku*.

Ponadto, pełnienie funkcji w Zarządzie Banku stanowiło główny obszar aktywności zawodowej jego członków. Członkowie Zarządu powstrzymywali się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktów interesów lub wpływać negatywnie na ich reputację jako członków tego organu.

Praca Zarządu i jego członków została pozytywnie oceniona przez Zebranie Przedstawicieli Banku w dniu 22 czerwca 2018 r., co wyraziło się w jednomyślnym zatwierdzeniu sprawozdania z działalności Banku, sprawozdania finansowego za 2017 rok, jak też udzieleniu członkom Zarządu absolutorium z pracy w 2017 roku.

5. Działalność Rady Nadzorczej Banku

Rada Nadzorcza Banku ma charakter kolegialny i składa się z 11 członków. Jej Prezydium tworzą: Przewodniczący, Zastępca Przewodniczącego oraz Sekretarz. Prezydium organizuje pracę Rady. Zakres, kompetencje i przedmiot działania Rady Nadzorczej Banku

Spółdzielczego, oprócz przepisów bezwzględnie obowiązujących, reguluje przede wszystkim *Statut Banku* oraz *Regulamin działania Rady Nadzorczej*, a także inne regulacje wewnętrzne przyjęte w Banku.

Członkowie Rady Nadzorczej posiadają kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorowania Banku wynikające z wiedzy, doświadczenia oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji. Ponadto dają rękojmię należytego wykonywania powierzonych im obowiązków. Przemawia za tym okoliczność wieloletniej pracy w tym organie przez większość członków, a także odbywane szkolenia wewnętrzne oraz udział w seminariach organizowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego.

Stwierdza się, że w 2017 roku Rada Nadzorcza Banku, sprawując nadzór nad sprawami Banku, kierowała się dbałością o prawidłowe i bezpieczne jego działanie. Przy wykonywaniu tego obowiązku dbała o zachowanie obiektywnej oceny i osądu.

Członkowie Rady Nadzorczej wykonywali swoją funkcję w sposób aktywny, poświęcając czas w wymiarze umożliwiającym należyte wykonywanie jej zadań. W 2017 roku Rada Nadzorcza Banku odbyła 8 protokołowanych posiedzeń plenarnych oraz 7 posiedzeń Prezydium.

Członkowie Rady Nadzorczej nie podejmowali aktywności zawodowej lub pozazawodowej, mogących prowadzić do powstania konfliktów interesów lub wpływać negatywnie na ich reputację jako członków organu Banku. Zasady ograniczania, identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów w Banku, a także zasady wyłączenia członka Rady Nadzorczej w przypadku zaistnienia konfliktu interesów zawarte są w *Przepisach wspólnych dla Rady Nadzorczej i Zarządu Statutu Banku*, a w szczególności w jego § 42. oraz w *Polityce w zakresie przeciwdziałania konfliktowi interesów*.

Rada Nadzorcza oraz jej członkowie zostali pozytywnie ocenieni w zakresie odpowiedzialności za 2017 rok przez Zebranie Przedstawicieli Banku, obradujące w dniu 22 czerwca 2018 r.

6. Polityka wynagradzania

Bank prowadził przejrzystą politykę wynagradzania członków Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku, a także osób pełniących kluczowe funkcje. Polityka wynagradzania Banku realizuje zapisy ustawowe, a także uwzględnia stosowne przepisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Bank sformalizował politykę wynagradzania w następujących obowiązujących w 2017 roku regulacjach wewnętrznych dotyczących osób w nim zatrudnionych: *Polityce wynagrodzeń*, *Ogólnych zasadach Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku*, *Polityce zmiennych składników wynagrodzeń* oraz *Regulaminie wynagradzania Zarządu Banku*. Stwierdza się przy tym, że regulacje obejmujące pracowników były wcześniej z nimi konsultowane, a ich wdrożenie odbywało się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Wynagrodzenie dla członków Rady Nadzorczej z tytułu wykonywanych czynności, w tym odrębne dla jej Przewodniczącego zostało ustalone *Uchwałą Nr 7/12 Zebrania Przedstawicieli Banku z dnia 26 czerwca 2012 r.* Uwzględnia ono pełnione funkcje w organach statutowych Banku, możliwości ekonomiczno-finansowe i jest adekwatne do skali jego działalności.

W Banku zmienne składniki wynagrodzeń uzależnione są od obiektywnych kryteriów, jakości zarządzania Bankiem oraz uwzględniają długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych. Rada Nadzorcza sprawowała nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonywała weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzeń w odniesieniu nie tylko do członków Zarządu Banku, ale także pracownika na stanowisku audytorsko-kontrolnym.

7. Polityka informacyjna

W 2017 roku Bank prowadził przejrzystą politykę informacyjną, uwzględniającą potrzeby członków oraz klientów Banku, udostępniając ją poprzez publikowanie stosownych informacji na stronie internetowej. Polityka informacyjna zatwierdzona została przez Radę Nadzorczą Banku i realizuje obowiązujące przepisy, w szczególności wynikające z ustawy - Prawo bankowe oraz Rozporządzenia UE nr 575/2013. Umożliwia członkom Banku równy dostęp do informacji. Określa ona m. in. zasady i terminy udzielania odpowiedzi udziałowcom oraz klientom. Zapewnia także bezpieczeństwo informacji prawnie chronionych przed nieuprawnionym ujawnieniem, w szczególności w obszarze objętym tajemnicą bankową oraz danych osobowych.

8. Działalność promocyjna i relacje z klientami

Przekazy reklamowe stosowane przez Bank w 2017 roku były rzetelne i nie wprowadzały w błąd odbiorców oraz cechowały się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu, jak również dobrych obyczajów.

Bank dokładał starań, aby oferowane produkty i usługi były adekwatne do potrzeb klientów, oraz aby wzorce umów nie zawierały postanowień niejednoznacznych czy niedozwolonych.

W Banku funkcjonują jasne i przejrzyste zasady rozpatrywania skarg i reklamacji. Odpowiednie zapisy znajdują się we wzorcach umów i regulaminach wydawanych klientom, natomiast proces ich rozpatrywania został sformalizowany w *Instrukcji rozpatrywania skarg/reklamacji w Banku Spółdzielczym w Lubartowie*. Rada Nadzorcza w dniu 2 lutego 2018 roku dokonała analizy przyjmowania i załatwiania skarg/reklamacji w 2017 roku i nie wniosła zastrzeżeń do podjętych w tym zakresie przez Bank działań.

W 2017 roku w ramach podejmowanych działań windykacyjnych, zmierzających do odzyskania wymagalnych wierzytelności, Bank działał profesjonalnie, zgodnie z procedurami wewnętrznymi, obowiązującymi w tym zakresie przepisami oraz standardami, dbając przy tym o zachowanie swoją dobrą reputację. Rada Nadzorcza dwukrotnie w ciągu roku zapoznawała się z informacjami dotyczącymi kredytów w sytuacji zagrożonej, niezależnie od informacji w tym zakresie, uzyskiwanych w ramach kwartalnych analiz sytuacji bieżącej Banku oraz realizacji Planu ekonomiczno-finansowego.

9. Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne

Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej, mający na celu zapewnienie prawidłowości procedur administracyjnych i księgowych, a także sprawozdawczości finansowej oraz rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego, zgodności działania z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.

Podstawową regulacją wewnętrzną Banku dotyczącą systemu kontroli wewnętrznej jest *Regulamin kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Lubartowie*. Obejmuje on wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Banku oraz realizuje cele systemu kontroli wewnętrznej, na które składają się organizacja kontroli wewnętrznej, mechanizmy kontrolne oraz szacowanie ryzyka nieosiągnięcia celów kontroli wewnętrznej. Ponadto Bank dokumentuje proces zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej w postaci *Raportu z weryfikacji funkcjonujących w Banku mechanizmów i procedur kontroli wewnętrznej* oraz Sprawozdań z realizacji i ustaleń kontroli w zakresie zgodności, w tym kontroli wewnętrznej, składanych przez pracownika funkcjonującej jeszcze w 2017 r., komórki ds. audytu wewnętrznego.

W związku z przystąpieniem przez Bank do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z dniem 1 stycznia 2016 r., funkcję audytu wewnętrznego w Banku sprawuje Komórka Audytu Wewnętrznego Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (SSOZ BPS). Ponadto w celu wzmocnienia funkcjonującego systemu kontroli wewnętrznej, Bank zamierza nadal realizować okresowe umowy z Bankiem Zrzeszającym w zakresie zlecenia wykonywania kontroli instytucjonalnej pracownikom Departamentu Kontroli Banku BPS S.A., szczególnie w zakresie obszaru teleinformatyki.

W 2017 roku w Banku ustanowiona była, w ramach rozpisania funkcji na poszczególne jednostki i komórki organizacyjne, efektywna, skuteczna i niezależna funkcja zapewnienia zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

W Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem zorganizowany adekwatnie do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności, przy uwzględnieniu strategicznych celów Banku, wynikających z przyjmowanych dokumentów o charakterze kierunkowym, jak też zaleceń regulatora i instytucji nadzorczych.

Podstawowymi regulacjami wewnętrznymi składającymi się na system zarządzania ryzykiem w Banku są: *Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Lubartowie*, polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz instrukcje wykonawcze do nich. Strategia zarządzania ryzykiem oraz polityki zatwierdzane są przez Radę Nadzorczą Banku, natomiast instrukcje wykonawcze do polityk przyjmuje i zatwierdza Zarząd.

Ponadto Rada Nadzorcza Banku w ramach funkcjonującego w Banku systemu informacji zarządczej sprawuje nadzór nad skutecznością zarządzania ryzykiem, poprzez otrzymywanie regularnej i aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania ryzykiem.

10. Podsumowanie

Biorąc pod uwagę powyższe, Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Lubartowie niniejszym wydaje ocenę pozytywną w przedmiocie przestrzegania przez Bank w 2017 roku Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego w zakresie objętym oświadczeniami organów statutowych Banku o stosowaniu przedmiotowych Zasad.

Lubartów, dnia 27.08.2018 r.

*Rada Nadzorcza
Banku Spółdzielczego w Lubartowie*